A°. 1832. No. 96.

ARNHEMSCHE COURANT.

Dingsdag den 14 Augustus.

FRANKFORT, den 10den Augustus.

Een brief uit het Pruissische meldt het volgende: Nadat de inwendige rust van Duitschland door de besluiten der bondsvergadering gewaarborgd schijnt, zijn thans, naar men zegt, de mogendheden voornemens derzelver voorzorgen ook tot Zwitserland uit te strekken, en den toestand dezes lands in overweging te nemen, zijnde het, wegens deszelfs geographische ligging, vóór alle staten van Europa van het hoogste belang, dat de rust aldaar gehandhaafd worde. Er zullen, zegt men, te dien einde conferentien gehouden worden. Hoofdzakelijk zal het daarop aankomen, de oude instellingen, welke gedurende zoo langen tijd het geluk der Alpenbewoners uitgemaakt hebben, met de behoeften van onzen tijd in overeenstemming te brengen, en aan de onderscheidene botsingen een einde te maken, waar door de rust van Zwitserland thans in gevaar komt. Men spreekt van eene zeer belangrijke memorie, welke het Engelsche kabinet over de betrekking der Europische mogendheden tot Zwitserland heeft laten overhandigen, en welke waarschijnlijk tot grondslag bij de aanstaande beraadslagingen zal genomen worden. De vijf groote mogendheden zullen, zoo als men er bijvoegt, onverwijld gevolmagtigden benoemen, die zich uitsluitend met de regeling der Zwitsersche aangelegenheden zullen onledig houden. Men moet daaruit afleiden, dat ten minste een gedeelte van het Zwitsersche bondgenootschap de medewerking der mogendheden ter handhaving van den inwendigen vrede wenscht, en de garantie ingeroepen heeft, welke in 1814 aan Zwitserland voor de bewaring van deszelfs neutraliteit en inwendige staatsregeling gegeven werd.

— Uit Ancona wordt den 29 Julij het volgende geschreven: « Alles is hier rustig. De gevangenemingen duren voort, maar treffen alleen de zoodanigen, die misdaden gepleegd hebben; de meeningen worden verschoond. — Volgens berigten uit Romagna, begeven de aldaar aanwezige Oostenrijksche troepen zich naar het kamp van Montechari en worden achtereenvolgend door landweer vervangen.

— De Darmstadtsche Courant meldt, dat het aanhoudende warme weder, hetwelk van tijd tot tijd van eenen weldadigen regen vergezeld werd, voordeelig op de druiven gewerkt heeft, zoo dat men eenen goeden wijnoogst kan te gemoet zien. Den 5den Augustus heeft men te Heppenheim reeds volkomen rijpe blaauwe druiven gevonden.

— In sommige streken van Duitschland worden thans staatkundige geschriften uitgegeven, zonder dat men weet van welken drukker zij afkomstig zijn. Deze geschriften worden in logementen en leeskringen verspreid en ook hier en daar langs de huizen afgegeven. Dit is onder anderen onlangs gebeurd met een geschrift, getiteld: aan de Duitschers in Wurtemberg.

— De burgemeester en raad der stad Heidelberg hebben eene openlijke verklaring gedaan, welke in een weekblad is opgenomen, dat de besluiten der Duitsche bondsvergadering, welke een kranken toestand van de openbare meening vooronderstellen, aldaar met diep leedwezen ontvangen zijn. De stad Heidelberg heeft geen reden gegeven tot de bekommernissen, welke bij die besluiten uigedrukt zijn. Men bemint aldaar de wettige orde en rust; doch de reine constitutionnele geest heeft ook nergens grootere voortgangen gemaakt dan te Heidelberg. Men vertrouwt, dat aan de bedoelde besluiten geene uitlegging zal gegeven worden, welke den schoonsten band tusschen vorst en volk, de constitutie namelijk, zoude schenden.

— Een aantal ingezetenen van het Beijersche Rijngewest hebben aan den Koning van Beijeren een protest tegen de jongste besluiten van de Duitsche bondsvergadering ingediend.

— Volgens brieven uit Konstantinopel van den 10den Julij, heerscht er groote verslagenheid in het paleis der Porte, wegens de voortgangen, die de Egyptenaren in Syrie maken. Men wil zelfs, dat er onderhandelingen met den Onder-Koning van Egypte zouden geopend worden, waartoe de Fransche gezant te Konstantinopel brieven van aanbeveling aan *Jussuf*-pacha, den vertrouwden raadgever van *Mehemed*-ali, zou verleend hebben. Men vreest, dat bij verderen voorspoed der Egyptenaren de partij der janitsaren weder het hoofd tegen den sultan zal opsteken.

— Men meldt uit Bazel, dat bij de proefvaart van de stoomboot *de stad Frankfort* derwaarts is gebleken, dat ook stoombooten, welke dieper gaan en eene grootere bewegkracht hebben, (de machine van de *stad Frankfort* heeft slechts de kracht van 30 paarden) op den Bovenrijn tusschen Kehl en Bazel kunnen gebruikt worden.

Van den 11den Augustus.

Brieven uit Ancona van den 1sten dezer melden, dat de Pauselijke delegaat aldaar dien dag zijne intrede heeft gedaan. Alle burgerlijke autoriteiten, alsmede de generaal *Cubières* met zijne adjudanten, waren hem te gemoet gemoet gegaan; *Cubières* plaatste zich naast hem in het rijtuig. De Fransche troepen stonden op drie pleinen onder de wapens; de toeloop van het volk was groot; doch men hoorde geen gejuich. De generaal gaf den delegaat een luisterrijken maaltijd, op welken feestdronken op de gelukkige herstelling der eendragt tusschen den heiligen stoel en Frankrijk ingesteld werden. De delegaat had een eskorte van Pausselijke dragonders, zoodat er zich thans ongeveer 50 te Ancona bevinden.

WEENEN, den 2den Augustus.

Het regeringsblad wederspreekt op de stelligste wijze de berigten, welke eenige Fransche en ook eenige Duitsche dagbladen gegeven hebben van eene versterking en groote beweging van troepen in Oostenrijk, Pruissen en andere staten, en welke, volgens den *Messager des Chambres*, uit alle rigtingen tegen Frankrijk zouden oprukken.

STUTTGARDT, den 8sten Augustus.

Z. M. de Koning van Wurtemberg is heden morgen om 8½ uur in gewenschten welstand uit de zeebaden van Liverno in deze residentie teruggekeerd.

De Koning heeft, na zijne terugkomst, dadelijk de beschikking van den raad van ministers omtrent de besluiten der Duitsche bondsvergadering bekrachtigd.

LONDEN, den 7den Augustus.

In het huis der gemeenten is gisteren avond, op de motie van den heer *Stanley*, de bill, strekkende tot eene meer geregelde heffing der tienden in Ierland, voor de derde maal gelezen en, na het toevoegen van nog twee clausulen aan dezelve, tevens doorgegaan.

Dien zelfden avond heeft onze minister van buitenlandsche zaken in hetzelve huis eene motie gedaan, ten doel hebbende om zich gezamenlijk, betrekkelijk het Grieksche traktaat, in comité te begeven, tot hetwelk ook, met 49 tegen 16 stemmen besloten is. Onmiddellijk hierop is door lord *Palmerston* verder eene resolutie voorgesteld, door welke Z. M. gemagtigd wordt om voor eene, ten behoeve van het Grieksche gouvernement te doene leening, met Frankrijk en Rusland te mogen borg blijven. Dit voorstel, hetwelk door de heeren *Best* en *Hume* bestreden werd, is ten slotte, en wel zonder stemming, aangenomen, terwijl het rapport op hetzelve morgen zal ter tafel gelegd worden. Uit hetgeen bij deze gelegenheid door lord *Palmerston* is medegedeeld, blijkt, dat in der tijd prins *Leopold* de Grieksche kroon geweigerd heeft om dat men destijds niet aan zijn verlangen, namelijk eene uitbreiding der noordelijke grenzen van Griekenland van Volo tot Arta, kon voldoen; dat men intusschen zich nader overtuigd heeft, dat die grensbepaling, in hare aardrijkskundige en militaire betrekkingen beschouwd, voor de geschiktste te houden was, eene natuurlijke grenslinie van gebergten opleverende, alle mogelijke militaire en phisieke omstandigheden aanbiedende, noodzakelijk tot bescherming van een klein grondgebied; dat men dan ook bij de Porte op die grensbepaling aangedrongen, en dezelve verkregen had, tegen zekere geldelijke schadevergoeding, waarvan men het juiste bedrag nog niet oorbaar achtte bekend te maken, maar welke schadevergoeding zou gevonden worden uit de bedoelde leening.

Ofschoon ten opzigte van de in deze hoofdstad, benevens in onderscheidene andere plaatsen van Engeland en Schotland, nog heerschende Cholera kan gezegd worden, dat dezelve steeds langzamerhand afneemt, zoo kan nogtans niet ontkend worden, dat die geesel, op meer dan eene plaats, voor het tegenwoordige nog, en wel voor de tweede maal, sterk woedende is, onder welke laatste plaatsen vooral ook de stad Glasgow, in Schotland gelegen, moet gerangschikt worden, in welke op den 3den en 4den dezer gezamenlijk zich nogmaals 249 nieuwe Cholera-gevallen geopenbaard hebben, en daarentegen 90 personen gestorven en 80 hersteld zijn.

CITADEL-ANTWERPEN, den 8sten Augustus.

(*Particuliere correspondentie*).

Wij zijn hier nog altijd op den ouden voet en verwachten binnen kort

iets nieuws te hooren; van onzen kant is men nog altijd bezig om de batterijen op de voornaamste punten te blinderen, ten einde, bij eenen aanval of een bombardement tegen de citadel, de kanonniers gedekt zijn. Met de inundatie in de Vlaamsche polders is het nog altijd hetzelfde, alles staat zoo wijd als men zien kan onder water.

De verjaardag van den uitval uit de citadel, op den 5den Augustus 1831, is alhier door het houden eener groote parade en het uitvoeren van eenige muzijkstukken gevierd.

Met de zieken gaat het naar wensch; er komen meer herstelden terug dan er zieken worden geëvacueerd, en alhoewel de cholera hier bestaat, is dezelve toch niet sterk, doch op het Vlaamsche hoofd en de schepen zijn er reeds eenigen aan overleden; ondertusschen zonde het niet gemakkelijk zijn, in zulk een klein bestek als wij hier geplaatst zijn, wanneer die ziekte eens toenam.

Van den kant der Belgen weet ik u niets te melden, dan dat men dezelve dagelijks, met onderscheidene soorten van vlaggen op den grooten toren ziet seinen.

BREDA, den 12den Augustus.

(Particuliere Correspondentie.)

Eergisteren en gisteren hebben de eerste en tweede brigade der eerste divisie het kamp bij Rijen verlaten en is hetzelve door de tweede divisie bezet geworden. Het hoofdkwartier der eerste divisie ligt thans te Breda en dat der eerste brigade dier divisie te Tilburg, terwijl het hoofdkwartier der tweede brigade te Helvoirt ligt; de geheele eerste brigade ligt naar wij vernemen in de langestraat en omstreken, en de tweede in de daaraan palende dorpen en gehuchten; ten westen van 's Hertogenbosch tot het voormalig kwartier van Oisterwijk behoorende.

Uittreksel uit eenen Brief van DORDRECHT, den 12den Augustus.

Deze diendt om u gerust te stellen, omtrent de Cholera, Donderdag zijn er hier 2 twijfelachtige gevallen geweest, waarvan den één dienzelfden dag is gestorven, en de andere den volgenden dag in het cholerahuis is opgenomen, en aldaar 's avonds ook gestorven, Vrijdag is er een heer ten huizen van zijn grootvader aangetast en Zaturdag morgen overleden.

Overigens is er hier geen *één* twijfelachtig noch werkelijk aangetast.

TIEL, den 11den Augustus.

De vierde persoon, die te Ophemert door de cholera aangetast was, is mede overleden. Er zijn geen nieuwe zieken bijgekomen.

'sGRAVENHAGE, den 12den Augustus.

Men verkeert hier nog steeds in het onzekere omtrent den waren staat der staatkundige onderhandelingen tusschen de Londensche conferentie en onze regering. Het schijnt echter, dat zij eene ontknooping naderen, en het weldra blijken zal, of men zich op nieuw met eene ijdele hoop gevleid heeft, dan wel dat er eindelijk eene minnelijke schikking tusschen Nederland en Belgie zal kunnen getroffen worden. Het min of meer terug trekken onzer troepen van de uiterste grenzen, het geven aan sommigen van verlof, het spreken over de wijze waarop onze vrijwilligers, onze schutterijen en ons leger huiswaarts zullen keeren, doen velen verwachten dat de geschillen, zonder verdere vijandelijkheden, spoedig ten einde zullen kunnen gebragt worden.

Welk besluit Belgie zal nemen staat steeds te bezien, en eerst na het huwelijk van vorst *Leopold* en zijne plegtige intrede in Brussel, ziet men hetzelve te gemoet. Volgens Fransche dagbladen, zou de minister *de Meulenaere* eene nota voor de Londensche conferentie aan den raad van ministers hebben onderworpen, die in eene zeer kragtige taal, en op eenen zeer stelligen toon zou zijn opgesteld, waaraan men tegenwoordig in Belgie niet meer gewoon was. Men verwacht daarvan gelukkige gevolgen, omdat daarbij bepaaldelijk wordt gezegd, dat indien Holland niet binnen kort tot het verdrag van 15 November toetrad, Belgie de wapenen opvatten zou om het daartoe te verpligten.

— Te Leiden overleed den 8sten dezer jkr. mr. *G. A. M. Rommel*, ridder der orde van Ned. Leeuw, wethouder dier stad en oud lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Staat der ziekte.

	Zieken.	Hersteld.	Overleden.	Blijven in behandeling.
Te 's Gravenhage,				
den 9 Aug.,	9	1	5	
den 10 —	12	8	6	
Sedert den 13 Julij,	185	56	82	47
Te Scheveningen,				
den 9 Aug.,	12	11	3	
den 10 —	9	5	3	
Sedert den 25 Junij,	572	293	235	44
Te Rotterdam,				
den 9 Aug.,	22	13	8	
den 10 —	16	14	5	
den 11 —	21	10	8	
Sedert den 22 Julij,	578	169	203	206
Te Kampen,				
5 tot 8 Aug.,	14	3	10	
Sedert den 30 Julij,	31	8	16	7
Te Delft,				
den 7 Aug.,	17	4	5	25
den 9 —	0	0	8	17
Te Leiden,				
den 7 Aug.	1	0	1	0
den 8 —	7	0	2	6
Sedert den 15 Aug.,	12	0	6	6
Te Gouda,				
den 4 —	2	0	2	
den 5 —	1	0	1	
den 6 —	2	0	0	
den 7 —	2	0	0	
In het geheel	7	0	3	4
Te Dordrecht,				
den 7 Aug.,	2	0	1	1
Te Schiedam,				
den 7 —	1	0	1	0

Voorts hebben er nog enkele gevallen te Almkerk, Veen, Emmikhoven, Bergen op Zoom, Fijnaart en 's Graveldhuin Capel plaats gehad; men spreekt van nieuwe zieken op het Vlaamsche hoofd en de citadel, en is te Haarlem een knecht van den Kampenschen schipper ziek gevallen.

Mengelwerk.

Pligtmatige mensch.

Er zijn oogenblikken, waarin het voor ons zedelijk gevoel eene wezenlijke behoefte is, ernstig te wezen, en, zonder juist in overdreven sombere bespiegelingen te vervallen, de overweging onzer tijdelijke belangen voor eene poos ter zijde stellende, elkander over onze hoogere pligten te onderhouden; oogenblikken, bijzonder geschikt, om elkander meer en meer aan te sporen tot het beoefenen van reine deugdsbetrachting, zuiveren godsdienstzin, eerbiedig berusten in den altijd wijzen wil eener over ons en de onzen regerende Voorzienigheid, en vertrouwend hopen op hare altijd zegenvolle liefde; oogenblikken, wier zielverheffende aanwending, ten nutte van anderen en van ons zelven, wij niet mogen laten voorbijgaan, vooral wanneer bijzondere gebeurtenissen ons dringen tot het versterken van onzen betamelijken moed en onze geloofsgelatenheid van geest, en wij de middelen bezitten om beide te dieper wortelen in onze harten te doen schieten; oogenblikken, eindelijk, waarin niemand dan de ligtzinnige, wufte wereldling het ons ten kwade kan duiden, dat wij de pen opvatten om eenige in onze ziel opwellende gevoelens ter neder te schrijven en een oogenblik stil te staan bij de lotgevallen, die een aanzienlijk getal onzer landgenooten aanvankelijk reeds treffen door het woeden eener vreemde krankte, die elders talloze slagtoffers ten grave gesleept en duizende huisgezinnen in droefheid en ellende gedompeld heeft.

Met dankbaarheid vernamen wij de voorzigtige en gepaste maatregelen, door onze landelijke, gewestelijke, stedelijke en districts-besturen in het werk gesteld, ter zoo veel mogelijke wering der bedoelde bezoeking, en de doeltreffende wenken, teregtwijzingen en middelen, door die besturen en velen onzer kundigste geneesheeren openbaar gemaakt, hetzij uit een naauwkeurig onderzoek, elders bewerkstelligd, hetzij uit buitenlandsche geschriften van bekwame en der zaak kundige mannen geput, zoo als het belangrijk verslag der door ons gouvernement benoemde en elders heenen gereisd zijnde geneeskundige commissie, of de overzetting in onze taal der twee merkwaardige lessen van den beroemden BROUSSAIS, onlangs te *Breda* uitgegeven, of de geneeskundige bespiegelingen onzer eigene inlandsche doctoren, reeds door den druk openbaar gemaakt of eerstdaags in het licht zullende verschijnen, alles met geen ander doel dan ter waarschuwing; ter aanprijzing van de voorbehoedmiddelen, die ervaring en kunstbeoefening als hoogst geschikt hebben doen inzien of ter verpleging van aangetaste lijders; pogingen, wier heilzame uitwerking wij reeds, onder den goddelijken zegen, hier en daar [illegible] zien, en zoo al niet geschikt om den voortgang der gevreesde ramp geheel te stuiten, dan toch minder van zoo [illegible] aard zijn, dat de scherpte der zoo vermaarde Aziatische cholera-morbus in het vermoedelijk oord haar geboorte, en andere door haar geteisterde landen zoo onnoemelijk veel menschenlevens, heeft weggemaaid, daardoor zonder tegenspraak aanmerkelijk verstompt is geworden.

Met dankbaarheid aan God voor het ons geschonken licht en aan onze regeringsbesturen voor den onvermoeiden ijver ter voorziening in de noodwendigste behoeften; vooral voor den minvermogende, met name het gereed maken en voegzaam inrigten van wel voorziene gasthuizen, het benoemen en beloonen van geschikte en bereidwillige opzigters en

zieken-verzorgers; met dankbaarheid eindelijk aan onze gegoede landgenooten voor de edelmoedige offers, door hen ook weder in dezen nieuwen nood op het altaar der algemeene menschenliefde uitgestort; met dankbaarheid dit alles en nog veel meer gadeslaande, voegt het ons echter, in de gegevene omstandigheden, nog iets meer, iets dringenders, iets met onzen landaard, Godlof! nog geheel overeenstemmends te verrigten, ter hoofdzakelijke beantwoording aan het voorname doel, onzer zedelijk godsdienstige verpligting; iets, hetwelk wij bij het nederschrijven dezer uit het hart gevloeide gevoelens hier voornamelijk op het oog hebben, geachte landgenooten, en waarvan gij met ons ongetwijfeld het gewigt en nut volkomen zult inzien.

Indien het eene onloochenbare waarheid is, dat niets den mensch, in welke omstandigheden ook, meer zielskracht en standvastigheid, meer moed en gelatenheid geeft, dan godsdienstige gemeenschappelijke vereering van den Onzienlijke, en het biddend opzien tot Hem, die over ons stipjes in het onmetelijk heelal als over de millioenen werelden, in het uitspansel zwevende, gebiedt: dan is het ook even waar, dat wij thans juist in zulke oogenblikken verkeeren, waarin dat bijzonder biddend opzien één der geschiktste middelen is, om ons, volgens het zeggen van éénen onzer geachtste geneesheeren, met het beste harnas te wapenen, waarop de giftige pijlen der ook in ons vaderland zoo noodlottig uitgebarsten cholera-morbus, doorgaans gelukkig afstuiten.

Hartelijk wenschen wij derhalve en die wensch rijst, zoo wij veilig durven vertrouwen, in het gemoed van velen, van de meeste onzer godsdienst minnende landgenooten evenzeer op, dat regerings-besturen en geestelijkheid onzer protestantsche kerk, waar zulks nog geene plaats vindt, het instellen van afzonderlijke bidstonden mogen verordenen, even gelijk dit bij andere godsdienstgezindten in ons vaderland, overeenkomstig hare kerkelijke instellingen, plaats heeft: ten einde bij de zorg voor het behoud of het herstel des ligchamelijken welstands, zoo veel mogelijk versterking in vertrouwen op en aankweeking van lijdzaamheid en berusting in hetgeen hooger hand over ons beschikt, door dien maatregel te bevorderen.

Letternieuws.

Leven van JAN CAREL JOSEPHUS VAN SPEYK, door JACOBUS KONING, *lid van het koninklijk Nederlandsch instituut, enz. enz. enz. Te* 's Gravenhage *en* Amsterdam *bij de Gebroeders* VAN CLEEFF en JOHANNES VAN DER HEY EN ZOON, 1832.

Het leven van een' handhaver van Neêrlands eer, beschreven door een' handhaver van Neêrlands eer; een werk van hem, die onze KOSTERS eer, als uitvinder der boekdrukkunst, zoo voldingend bepleitte, dat zelfs buitenlandsche geleerden tot zijn gevoelen overgehaald werden; over hem, die, toen *Oud-Nederland* bij elke natie vergruisd en miskend werd, ja, de uitsluiting van schier geheel *Europa* was, het, door éene heldhaftige daad, zijne edelmoedige zelfsopoffering in deszelfs alouden roem herstelde. — Een werk van een beroemd man over een beroemd man! Ziedaar de gedachten, die bij de eerste lezing van bovenstaanden titel ons onwillekeurig voor den geest zweefden. Onze verwachting, van het thans voor ons opgeslagen werk, was dan ook niet gering, en deze verwachting, wij zeggen het volmondig, is niet teleur gesteld. Immers vonden wij hier niet alleen een werk in den gewonen vloeijenden en wegslependen stijl van den heer KONING, maar tevens een gedenkstuk, zoo tot roem van den helaas! ook nu reeds ontslapen, schrijver, als tot dien van den waarlijk edelen Amsterdamschen wees.

Ten einde onze lezers nu ook eenigzins met het werk bekend te maken, zullen wij hier eene gepaste opgave laten volgen van den inhoud, zoo als die aan het einde van het boekdeel vermeld is; hoewel het leven van onzen held, zonder in hoofdstukken gesplitst te zijn, eigenlijk eene doorloopende verhandeling uitmaakt. In de eerste dertien bladzijden dan worden wij met des vereeuwigden *geboorte, opvoeding* en *jongelingschap* bekend gemaakt; op de volgende zien wij zijnen *overgang tot de zeedienst*, op de 15—21 vergezellen wij hem eerst als stuurmans leerling op eenen *kruistogt naar de Middellandsche zee*, de 22 doet hem ons bij zijn *vertrek naar de Oost-Indie*, als adelborst der 2de klasse, kennen; op de 23—25 zien wij hem bij de *expeditie tegen Boni en Soupa, op Celebes*, die hij eerst als adelborst der 1ste klasse en vervolgens als luitenant ter zee van de 2de klasse bijwoonde, zich met roem overladen, en hooren hem door zijne bevelhebbers, om zijn betoond beleid en moed, hoogen lof toezwaaijen; terwijl wij hem, in de volgende tien bladzijden, bij zijne *verdere verrigtingen in de Oost-Indie, de schrik der zeeroovers* hooren noemen; van bl. 60—67 wordt ons zijne *terugreize naar- en aankomst in het vaderland* verhaald; van bl. 68—74 zijne *verrigtingen op de rivier de Kapel*; van 75—86 zien wij hem bij het *bombardement van Antwerpen, op 27 October 1830* zich weder, zoo braaf, zoo dapper, zoo luistervol onderscheiden, dat wij reeds van heeler harte wenschen hem met de *militaire Willemsorde* versierd te zien, voor wij nog vernemen dit loon van *moed, beleid en trouw hem van 's Konings wege* toegekend is; in bl. 87-94 worden alle de *bekende, bij zijnen heldendood op 5 Februarij 1831* vergezeld hebbende, omstandigheden opgesomd; voorts vinden wij op bl. 95—98 de *eerbewijzingen aan de nagedachtenis van* VAN SPEYK, *op de vloot in het leger* vermeld; bl. 99—113 de *vinding van een gedeelte van het lijk, ontvangst en transport van hetzelve naar Amsterdam*; bl. 114—122 het *onderzoek omtrent de echtheid en eenzelvigheid (indentiteit) van het gevonden lijkdeel*; van bl. 123—141 eene opgave der *giften en inschrijvingen ter oprigting van gedenkteekenen en ter ondersteuning van de nagebleven betrekkingen der met* VAN SPEYK *gesneuvelden*, en van 142—151 de *verdere vereering van 's helds nagedachtenis*, wordende het eigenlijke werk nu besloten met het, onzes erachtens, zeker niet onbelangrijkste gedeelte — eene *karakterschets van* VAN SPEYK — die dan ook in de laatste acht en zestig bladzijden met zoo veel naauwkeurigheid als men zulks van eenen schrijver als KONING verwachten kon, namelijk zoo volledig mogelijk en zijnen held allezins waardig, geleverd wordt; terwijl de schrijver bovendien al het hier behandelde nog staaft door honderd acht en tachtig bladzijden *aanteekeningen en bijlagen* en zestien bladzijden *bijvoegsels*.

Ook is het werk, behalve met een allerfraaist en wel uitgedacht titel-vignet, nog versierd met het afbeeldsel van den held, en eene plaat voorstellende, den oogenblik waarop VAN SPEYK zich met eene sigaar naar de kajuit begeeft, ten einde zijn kloekmoedig voornemen ten uitvoer te brengen, benevens gesteendrukte *fac simile's*.

Slechts eene enkele onjuiste opgave vonden wij en wel in de noot op bl. 85 der *aanteekeningen en bijlagen*, alwaar gezegd wordt, dat de bij het springen der kanonneerboot No. 2, omgekomen kapitein GRÉGOIRE, vroeger bij de 15de afdeeling infanterie gediend heeft, terwijl dit een geheel andere persoon is. De eerste toch, kapitein bij het korps van DE GORTER, was een jong mensch, de zoon van eenen estaminet-houder te *Antwerpen* en een hevige omwentelings-gezinde; de tweede, een man van meer bezadigde ouderdom, is een Waal, die met eene dame uit eene der rijkste familien van *Antwerpen* gehuwd zijnde, bij het uitbarsten der omwenteling, toen zijn korps naar *Brussel* trok, in eerstgemelde stad ziek achterbleef, en, zich in geenen deele met de omwenteling willende bemoeijen, thans in of omstreeks de Scheldestad zijn verblijf houdt, althans lang na de heldendood van VAN SPEYK, is hij daar nog door een ons bekend reiziger gezien geworden.

Ten bewijze van het bovengezegde, nopens den vloeijenden en wegslependen stijl van het onderhavige werk, zullen wij onze beoordeeling eindigen met een stuk mede te deelen uit de karakterschets, en wel dat gedeelte, hetwelk op bl. 210 eenen aanvang neemt: « Gode zij dank! nog is niet alle trouw van de aarde geweken, nog is de eed voor het Hollandsch hart geen spel geworden! VAN SPEYK daalt af in de kajuit, niet om te zwichten voor het geweld, maar om den vijand te straffen voor het gepleegd verraad. De onbezoedelde eer van Hollandsch vlag te handhaven der wereld te getuigen van *Neêrlands* trouw aan God en het vaderland, en den troon van den besten der Koningen te bevestigen door zijn bloed, dat is het doel, welks volvoering hij tegentreedt, — het bevel, door pligt en geweten hem voorgeschreven. En toch het valt hem hard, aan dat bevel te moeten gehoorzamen. Het hart bloed hem bij de aanschouwing van zoo vele dierbare menschen-levens, die hij met zich naar de eeuwigheid voeren, van zoo vele mannen en vaders, die hij aan hunne treurende echtgenooten en hulpbehoevend kroost ontrukken moet. Hoe zal hij zijne trouwe schepelingen, die met hem bloed en leven veil hebben voor Vorst en Vaderland, en daarom zoo dierbaar zijn geworden aan zijn hart, van het dreigend gevaar onderrigten en aan den afgrond ontrukken, die zich opent aan hunne voeten? Moet niet de minste wenk, het geringste teeken, *thans* door den loerenden vijand opgemerkt en verstaan, zijn voornemen doen mislukken? Die gedachte schokt zijne ziel. De ure is daar, dat hij zijnen eed moet gestand doen. De volbrenging van dien eed kan slechts zijn ligchaam sloopen; meineed zal hem eenen angel in den boezem werpen, die nimmer verstompt, een' worm die nimmer sterft, een vuur dat nimmer zal worden uitgebluscht. Ja! zijn besluit staat vast: het leven te brengen aan het Vaderland. Moedig en beraden stapt hij af in het zwijgend graf. « *Bergt u!!!* » is het kort, maar veel beteekenend, bevel, dat hij zijnen oppasser toeroept, het laatste woord misschien, dat aan zijne veege lippen ontvloeide, maar dat tot aan het einde der dagen zal getuigen van den reinen adel zijner liefde.

« Daar staat hij, de wees van *Amsterdam*, voor het geopend kruidvertrek, in den vollen glans zijner grootheid. De linkerhand is gereed het doodend werktuig in het vernielend kruid te werpen; de regter rust op het hart, dat hijgt en zwoegt in den gewigtigen stond, die beslissen zal voor de eeuwigheid. Eensklaps joelt en schatert het boven zijn hoofd, en de lucht weergalmt van den luiden jubel der triomferende boosheid, bij het nederrukken van *Hollands* vlekkelooze vlag. VAN SPEYK slaat de oogen op en aanschouwt dien nooit gehoorden gruwel. Nog éene zucht voor Koning en Vaderland, nog éene bede tot den Alomtegenwoordigen, regtvaardigen God en — hij drukt den gloeijenden

vuurvonk op het moordend kruid en de donder van den losbarstenden vulkaan verkondigt aan het verbaasd heelal de zegepraal van christenheldenmoed op helsche snoodheid en hemeltergend verraad!

Prijs-Courant van Effecten.

Amsterdam, den 11den *Augustus.*

			gebl.				gebl.
N. Werk. Schuld	44	à 44½	44¼	S. Perp. rente Par.		à	
» Uitgest. dito		à		» Dito Amsterd.	50¾	à 51¼	51
» Kans-Biljetten	17¼	à 17¾	17½	» Obl. te Londen		à	
» Amort. Sijnd.	73¼	à 74¼	73¾	» Uitgest. schuld		à	
» Dito dito	58¾	à 59¼	59	O. Obl. Ween. bank		à	
» Losrenten dito		à		» Dito		à	
» Oorlogslasten	91½	à 91¾	91⅝	» Cert. *Goll.* en *Co.*		à	
» Schatkistbiljet.	99¼	à 99¾	99½	» Obl. Metalliek	85¼	à 85¾	85½
» Dito	99¼	à 99¾	99½	» Idem London		à	
» Dito		à		» Dito		à	
» Neg. 1831 6 pCt.	96¼	à 97	96¾	» Bank-Actien *f*		à	
» Dito 1832 5 pCt.	83	à 84	83⅝	» A. *f* 100 *Roths.*		à	
» Handelmaats.		à		» Dit. *f* 250 dito		à	
F. Inschrijving	69¼	à 69¾	69½	N. Obl. *Falconnet*		à	
» Dito Certific.		à		» Dito Londen		à	
R. Obl. *Hope en Co.*	95¾	à 96¼		D. Neg. Londen		à	
» Dito 1828 en 1829	97¼	à 97¾		E. Geconsolideerde		à	
» Inschrijving	60¼	à 60¾	60½	B. Neg. 1824		à	
» Dito Certificat.		à		G. Obligatien		à	
» Ct. Hamb. Adm.		à		» Mexico		à	
» Dito Negot. 1831		à		P Aand. Neg. 42 m.		à	
» Te Lond. geneg.		à		A. Aand. Neg. 3 sted.		à	

De prijzen der fondsen, die in het begin der beurs lager schenen te zullen loopen; hebben zich vervolgens gesoutineerd, en zijn williger gebleven.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 12 Aug. 0 El 8 Palm 5 Duim.; gewassen 0 Duim; gevallen 0 D
Den 13 dito 0 El 8 Palm 5 Duim.; gewassen 0 Duim; gevallen 0 D

Heden beviel, vrij voorspoedig, van eene welgeschapene DOCHTER, Vrouwe *E. VAN DEN BOSCH*, geliefde Echtgenoote van

DOESBORGH,
den 9den Augustus
1832.

Mr. H. A. HAARSMA.

Dienende deze tevens tot bijzondere kennisgeving.

† § † BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad *ARNHEM* zijn voornemens, op Woensdag den 29sten Augustus 1832, 's middags 12 ure, op het Raadhuis van gemelde Stad, in het openbaar, voor den tijd van zes jaren, met drie jaren te wederzeggen, te verpachten HET HOUDEN DER BANK VAN LEENING in meergemelde Stad.

§ † † De BURGEMEESTER van *HUISSEN* verwittigt al dezulken, wier VASTE GOEDEREN, krachtens de bepalingen der wet van 28 Maart 1828, 23 November 1798, 21 April 1807 of van 16 April 1809, Aanspraak op Tijdelijke Vrijdommen van Grondbelasting hebben, dat de onlangs ingetrokkene Eigendomslijsten en de Gedrukte Modellen voor de vereischte verklaringen tot den 20sten Augustus op het Gemeentehuis te *Huissen* ter visie zullen liggen.

Huissen den 30sten Julij 1833.

PELGRIM.

† † † BURGEMEESTER en ASSESSOREN van *BORKULO* maken bekend, dat er binnen deze Gemeente, om gewigtige redenen, de ophanden zijnde KERMISSEN of JAARMARKTEN *NIET* zullen gehouden worden, maar *WEL* de gewoonlijk daarbij plaats hebbende VEEMARKTEN.

Borkulo, den 11den Augustus 1832.

De Burgemeester en Assessoren voornoemd,
F. W. LAMBERGH.

AFDEELING KURASSIERS No. 3.
AANBESTEDING
VAN
REMONT-PAARDEN.

De HOOFD-ADMINISTRATIE van bovengemelde Afdeeling, als daartoe gemagtigd, zal op den 16den Augustus aanstaande, onder nadere goedkeuring van Zijne Excellentie den Heer Directeur Generaal van Oorlog, des morgens ten 12 ure, ten burele van den kommanderenden Officier van het Depôt van voornoemde Afdeeling te *Leiden*, aan den minstinschrijvende, aanbesteden: Het LEVEREN van VYFTIG REMONT-PAARDEN, tegen betaling in klinkende munt. — De biljetten van inschrijving zullen worden gestoken in eene beslotene bus, op gemeld bureau geplaatst, van des morgens 10 tot des middags 2 ure, en zullen dezelve vóór of uiterlijk op den dag der aanbesteding, des morgens ten 11 ure zijn ingekomen, na welk uur geene meer zullen aangenomen worden. De opening der bus zal op gemelden dag, ten 12 ure, openbaar en in tegenwoordigheid der gegadigden, die daar verkiezen tegenwoordig te zijn, geschieden.

De voorwaarden, volgens welke deze aanbesteding zal plaats hebben, zullen ter lezing liggen op de Bureaux van de Plaatselijke Kommandanten te *Arnhem*, *Deventer*, *Leeuwarden*, *Utrecht* en *Gorcum*, benevens op het bureau van den kommanderenden Officier voornoemd.

De Luitenant-Kolonel, kommanderende het Depôt van de Afdeeling Kurassiers No. 3.

VAN SCHAECK.

† § † De Notaris *PILGRIM*, te *Huissen*, is voornemens, namens zijne principalen, op den 22sten Augustus 1832, bij inzet en op den 5den September daaraanvolgende, bij toeslag, telkens des namiddags ten 4 ure, bij *J. DE BRUIN*, in *de Zwaan*, te *Elden*, publiek, meestbiedend, te verkoopen: ruim 8½ Bunder ELZENPAS en BOUWLAND, in *de Koornmaat*, onder *Elden*, de *nieuwe Dries* genaamd en ruim 84 Roeden BOUWLAND, achter het Goed *de Poll*, onder *Huissen*, nader bij Biljetten omschreven. Aanwijzing geschiedt van het 1ste door *H. EEKHOUT*, te *Elden*, en van het tweede door *JAN HINKENHOF*, te *Huissen*. De Koopspenningen kunnen voor de helft, tegen 5 percent in de perceelen gevestigd blijven, en, bij meerder onderpand, ook het geheel.

† § § Op Dingsdag den 21sten Augustus 1832, voormiddags ten 10 ure, zal te *Doesborgh*, ten huize van *J. J. TEN DYK*; aan de groote markt, voor den tijd van zes jaren, worden verpacht: de BOUWPLAATS *Cijngraaf*, onder *Westervoort*, groot ruim 25 Bunders; benevens ongeveer 30 Bunders UITERWAARD en WEIDELAND, onder *Westervoort* en *Duiven*, breeder bij biljetten omschrven. — Narigt te bekomen, ten Kantore van den Notaris Mr. *W. C. KETJEN*, te *Doesborgh.*

§ § § De belanghebbenden bij de onder beneficie van inventaris aanvaarde Nalatenschap van wijlen den Wel Edel Gestrengen Heer Mr. *HENDRIK RIBBERS*, Contrôleur voor het Kantoor van Waarborg der Gouden en Zilveren Werken, voor de Provincie *Gelderland*, gewoond hebbende en overleden te *Arnhem*, worden verzocht zich te vervoegen ten Kantore van Mr. *J. W. SCHIFF*, Advokaat, wonende te *Arnhem*, ten einde de Rekening en Verantwoording der Beneficiaire Erfgenamen van gezegde Nalatenschap te examineren, goed te keuren en het aandeel, hun in het voordeelig saldo toekomende, te ontvangen.

Arnhem, den 9den Augustus 1832.

† † † Bij het opgerigte Korps Muzijkanten der Eerste Afdeeling Overijsselsche Schutterij, in het 5de District van *Zeeland*, verlangd men eenige MUZYKANTEN, welken op koperen Hoorn-Instrumenten als Trombone, Waldhoorn, Trompet, of Kleppenhoorn eenige bekwaamheid bezitten, zij die hiertoe de vereischten bezitten, kunnen op eene goede betaling en vrijdom der Equipements-Stukken rekenen, terwijl hun in de reis tot examinatie naar herwaarts in de onkosten van verblijf en voeding te gemoet zal gekomen worden, zullende men zich te *Axel* moeten adresseren bij den Wel Edel Gestr. Heer Luitenant-Kolonel *LE BRON DE VEXELA* kommanderende voornoemde Afdeeling.

§ † § Bij Drukker dezes zijn te bevragen tegen 1o. November 1832, TWEE SPATIEUSE BOVENKAMERS met KEUKEN, KELDER en ZOLDER.

En een BENEDENWONING, zeer geschikt en als nog gebruikt wordende tot WINKELHUIS.

En eindelijk eene bijzondere RUIME KELDER, alles gelegen in het beste en levendigste gedeelte van *Arnhem*, brieven franko.

§ † § Het KANTOOR van den AGENT van het DOMEIN te *ARNHEM* is verplaatst naar Bakkerstraat, wijk D, en heeft den INGANG in de Broerenstraat, door de Muntsteeg.

§ † § Op veler aanzoek, zal de Ondergeteekende ZUIVERE RAAPOLIE, met bijbetaling van *f* 3½ per aam, in ruiling aannemen tegen BESTE PATENT-OLIE, dewelke hij ook tot zeer matige prijzen zal blijven afleveren.

Arnhem, den 8sten Augustus 1832.

WYCKERHELD BISDOM.

. Bij den Boekhandelaar *JOHS. GUYKENS*, te *Amsterdam*, is van de pers gekomen en alom verkrijgbaar gesteld:

NAPOLEON en LAURA, of het schoone Meisje van Organ; benevens een Bloemkransje uit Waarheid en Dichting geschakeerd: een deel compleet, met gegrav. titel en vignet . . . . . *f* 2-90.

Bij bovengemelde zijn nog enkele Exemplaren voorhanden van *Avonturen en zonderlinge ontmoetingen of gedenkschriften van een Schoorsteenveger*, door *E. LAX*, 2 deelen compleet, met gegrav. titel en vignet . . . *f* 4-40

Dit werk, behelzende het Leven en Lotgevallen van eenen Staatkundigen Avonturier, levert (vooral in deze dagen) eene hoogst belangrijke lektuur op. — Men zie verder deswegen de gunstige recensiën in de diverse Maandwerken voorkomende.

DE KUNST OM VUURWERKEN TE MAKEN.

Bij *L. SCHIERBEEK*, te *Leeuwarden*, is uitgegeven en alom verzonden:

De kunst om op eene gemakkelijke wijze allerlei VUURWERKEN *te maken*. Naar de derde Fransche uitgave. Met 10 platen, waarop eene menigte figuren. De prijs is 20 Cents.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.